

Miljödepartementet

103 33 STOCKHOLM

Naturvårdsverkets regeringsuppdrag om tillsyn av gränsöverskridande avfallstransporter

Samverkan

Regeringen har under pågående remisstid fattat beslut om att Naturvårdsverket, i samråd med bland annat Tullverket, ska bilda en samverkansgrupp som ska arbeta strategiskt med frågor som rör samverkan och tillsyn över gränsöverskridande avfallstransporter (M2010/2449/Kk). Med hänvisning till detta beslut berör Tullverket inte frågan om samverkan i detta yttrande.

Naturvårdsverkets rapport

Tullverket anser att frågan om gränsöverskridande avfallstransporter är viktig, och lämnar följande synpunkter på vissa av de förslag till åtgärder i Naturvårdsverkets rapport till regeringen "Gränsöverskridande avfallstransporter – brister i tillsyn och förslag till åtgärder", som avser Tullverkets gränskontrollerande verksamhet.

Tillsynsansvar

Tullverket är positiv till förslaget om koncentrerat tillsynsansvar vid gränsövergångar och i hamnar som anges i rapporten (avsnitt 7.1.2).

I dagsläget ligger ansvaret för den operativa tillsynen på samtliga kommuner och länsstyrelser, dvs. 290 kommuner och 21 länsstyrelser.

Förslaget som innebär att den operativa tillsynen koncentreras till fem stycken länsstyrelser, bör leda till en förbättrad samordning av berörda tillsynsmyndigheter. Ett genomförande av förslaget underlättar även samverkan med Tullverket som kontrollmyndighet.

Nulägesbeskrivning

Enligt Tullverkets bedömning bygger Naturvårdsverkets rapport på en nulägesbeskrivning som är ca, två år gammal. De senaste åren har Tullverket

kraftigt ökat antalet kontroller rörande gränsöverskridande avfallstransporter. Tillsammans med operativa tillsynsmyndigheter stoppade Tullverket föregående år 17 stycken containrar med avfall, merparten destinerade till Afrika. Dessa sändningar innehöll bland annat 380 stycken kylskåp, 108 ton metallskrot samt ett stort antal lösa kompressorer, mer eller mindre fyllda med ozonnedbrytande köldmedium. Åren 2009 och 2010 visar på en ökad trend när det gäller antalet exportdeklarerade avfallstransporter till olika länder i främst Afrika och Asien.

Tullverket deltar sedan tidigare i internationella kontrolloperationer på området, initierade av bland annat WCO (World Customs Organization). Under 2010 kommer Tullverket även att delta i en internationell kontrolloperation rörande ozonnedbrytande ämnen.

Brister i tillsynen

I rapporten identifieras ett antal brister i tillsynen i form av problembeskrivning, som bl.a. berör Tullverket när det gäller myndighetens prioritering och tillgänglighet (avsnitt 5.1).

När det gäller frågan om prioritering hänvisar Tullverket till myndighetens regleringsbrev och mål nr. 7. Här anges att kontroll av in- och utförelsestrukturer är ett av myndighetens prioriterade kontrollområden. Dessa kontroller ska vara särskilt inriktade på hot mot hälsa, miljö och säkerhet.

Tullverket instämmer inte i den syn på myndighetens tillgänglighet som framgår av rapporten. Tullverket är den myndighet som initierar flest antal avfallskontroller och som även har möjlighet att kunna bistå med arbetskraft utanför ordinarie kontorstid. I Tullverkets uppdrag ingår även andra prioriterade kontrollområden, däribland narkotikakontroll som har högsta prioritet.

Resurser och resursbehov

I Naturvårdsverkets rapport anges flera olika förslag på hur resurser ska avsättas och fördelas för de myndigheter som får oförutsedda kostnader vid ett ingripande. Som anslagsmyndighet ställer sig Tullverket frågande till dessa beräkningar. Exempelvis uppskattas kostnaden för omhändertagande av avfall till att understiga 200 000 kronor årligen (avsnitt 8.4).

Tullverket anser att beloppet 200 000 kronor är i underkant, och förutsätter att myndigheten får möjlighet att återkomma med mera korrekta beräkningar på de faktiska kostnaderna för sådana åtgärder.

I rapporten finns även en tabell som anger ett beräknat personalbehov för bland annat Tullverket på sex personår, till en uppskattad kostnad på 3,6 miljoner kronor (avsnitt 8.5). Enligt förslaget avser detta personalkostnader för kontrollåtgärder i hamnar eller gränsövergångar, samt de kostnader som kan uppstå vid samverkan med olika tillsynsmyndigheter i den operativa verksamheten.

Enligt Tullverkets bedömning är den faktiska kostnaden för sex årsarbetskrafter tre till fyra gånger högre än vad som anges i tabellen. Här avses närmast sådana kostnader som kan uppstå för dragning, lossning och hantering av gods i samband med kontrollåtgärder, samt tillkommande kostnader för brottsutredning och hantering av beslagttaget gods med stöd av bestämmelserna i lagen (2000:1225) om straff för smuggling. I Naturvårdsverket rapport är sistnämnda kostnader enbart beräknade för polismyndigheterna.

Övriga synpunkter

Tullverket anser att de befogenheter som myndigheten har för att kontrollera och beivra exportreglerade avfallstransporter är tillräckliga.

Som underlag för avfallskontroller vid export till tredjeland har Tullverket avlämnade exportdeklarationer, där innehåll och lämnade uppgifter regleras av särskilda EU-bestämmelser.

Motsvarande reglering och kontrollunderlag för Tullverket, saknas för utförsel av avfallsprodukter över EU:s inre gräns.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit överdirektören Ted Stahl (beslutande), biträdande brottsbekämpningschefen Sven-Peter Ohlsson, juristen Lisbeth Tjärnkvist, sakkunnig Lotta Rytter Dufwa och nationale specialisten Martin Johansson (föredragande).

TULLVERKET

Ted Stahl

Martin Johansson

Kopia:

Finansdepartementet, S3

VLS

KOM

